

Hamar idrettslag svømming, stup og triatlon
Postboks 522
2304 HAMAR
Att.Kristine Røsland

Saksbehandler, innvalgstelefon
Erica Neby, 62 55 11 65

Åkersvika naturreservat - dispensasjon for å arrangere Hamar Open Water 2022

Statsforvalteren i Innlandet gir Hamar idrettslag dispensasjon fra verneforskriften for Åkersvika naturreservat § 3 bokstav f for å arrangere Hamar Open Water 2022 i Åkersvika naturreservat. Se vurderinger og tilknyttede vilkår nedenfor.

Søknad

Vi viser til deres søknad av 4. juli 2022 om bruk av området ved Tjuvholmen og Espern for å arrangere Hamar Open Water 27. august 2022. Open Water er en svømmekonkurranse utendørs med fire forskjellige distanser. Den lengste distansen er vist på kartet i figur 1 nedenfor. De kortere distansene vil følge samme rute, men vil være mer begrenset i lengde. Arrangementet har tidligere blitt holdt utenfor Åkersvika naturreservat, men er flyttet hit i år på grunn av at er et sikrere sted å svømme uten for mye bølger. Det er per i dag 23 påmeldte til arrangementet.

Figur 1. Kartet viser den lengste svømmetraséen i arrangementet. Kartet er tatt fra arrangementets hjemmeside.

Åkersvika naturreservat

Åkersvika naturreservat ble opprettet 1974 og har status som Ramsarområde og dermed internasjonal verdi som våtmark. Formålet med opprettelsen av naturreservatet er å bevare et verdifullt våtmarksområde som et dynamisk og komplekst innlandsdelta med kroksjøer og meandere og med stor variasjon i naturtyper, blant annet rike utforminger av bløtbunn, sumpmark, fuktenger, flomskogsmark og fastmarksskogsmark. Området har særlig stor betydning for biologisk mangfold i form av raste- og hekkeområder for våtmarksfugl og som leve- og voksested for sjeldne og truede plante- og dyrearter. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i en god tilstand og eventuelt videreutvikle dem.

Ifølge verneforskriften for Åkersvika naturreservat § 3 bokstav f er bruk av reservatet til idrettsarrangementer og andre større arrangementer forbudt. Verneforskriften § 7 bokstav a åpner for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi dispensasjon til avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 bokstav f. I tillegg må søknaden vurderes etter de miljøretslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. naturmangfoldloven § 7 om prinsipper ved offentlig beslutningstaking, og vise hvordan disse er vektlagt.

Statsforvalterens vurdering

Kunnskapen om verneverdiene i naturreservatet er relativt god, og i området hvor arrangementet skal foregå er det mest relevant å vise til de årlige våtmarksfugltellingene som blir gjort i reservatet og utenfor. I slutten av august pågår høsttrekket i Åkersvika. Det vil si at trekkfuglene som er ferdige med sin hekkeperiode nå trekker tilbake til sine overvintringsområder lenger sør. Disse fuglene er avhengige av mat og hvile for å kunne trekke lange distanser. De fleste trekkfuglene som kommer til Åkersvika på sensommeren/høsten velger å raste lenger inn i deltaområdene, likevel er det noen arter som raster i de ytre områdene av reservatet også. Vi vil på bakgrunn av dette fastslå at kunnskapsgrunnlaget er godt nok for å kunne vurdere denne søknaden, jf. naturmangfoldloven § 8. Det legges derfor ikke særlig stor vekt på føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9.

Et idrettsarrangement tiltrekker seg som regel en god del folk, og det er derfor satt begrensninger i verneforskriften for denne type aktivitet i reservatet. Svømming er en aktivitet som vil kunne skremme fuglene lett, og når det er mange som svømmer samtidig er det høy sannsynlighet for at fuglene vil forlate plassen hvor svømminga foregår. Vi ser derfor helst at slike arrangementer holdes utenfor reservatet, særlig i fuglenes trekk- og hekketid.

Åkersvika naturreservat har en høy belastning på økosystemet per i dag og i og ved Veslemjøsa er den menneskelige aktiviteten høy, siden det der foregår både padling, svømming og roing stort sett hele sommerhalvåret. En svømmekonkurranse vil kunne øke belastningen på økosystemet i Åkersvika noe, men neppe nevneverdig, jf. naturmangfoldloven § 10 om samlet belastning.

Den planlagte svømmekonkurransen har allerede vært annonsert i media og flere deltaker har allerede meldt seg på. Dette i seg selv er ikke en grunn til å få innvilget en dispensasjon fra vernebestemmelsene, men siden det er relativt få påmeldte i tillegg til at svømminga skal skje i løpet av én dag på en plass og et tidspunkt hvor det normalt sett er lite trekkfugler som oppholder seg, tenker vi at arrangementet kan tillates i år, jf. naturmangfoldloven § 12 om miljøforsvarlige teknikker, metoder og tidspunkt. Det vil dog ikke være påregnelig å få dispensasjon til slike arrangementer i reservatet i fremtiden.

Naturmangfoldloven § 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver er ikke relevant i denne saken.

Presedensvirkningen av en tillatelse til å arrangere en svømmekonkurranse i et verneområde vil være stor. Vi ønsker derfor å presisere at slike arrangementer bør holdes utenfor verneområder, men at vi aksepterer årets arrangement fordi det er få påmeldte og vil foregå i løpet av én dag på en plass i reservatet hvor det normalt sett er få trekkfugler som raster. Vi har også lagt vekt på at denne saken er av stor viktighet for søker.

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Åkersvika naturreservat § 7 bokstav a gir Statsforvalteren i Innlandet Hamar idrettslag dispensasjon fra verneforskriften for Åkersvika naturreservat § 3 bokstav f for å arrangere Hamar Open Water 2022 i Åkersvika naturreservat. Følgende vilkår er knyttet til tillatelsen:

- Tillatelsen gjelder for Hamar idrettslag for å arrangere Hamar Open Water i løpet av 27. august 2022.
- Svømming i vannet skal begrenses til traséen som er vist i figur 1 i dette brevet.
- Eventuelt søppel i forbindelse med arrangementet skal plukkes opp senest dagen etter arrangementet.
- Det skal tas hensyn til dyrelivet når arrangementet pågår.
- Denne tillatelsen må kunne vises opp for Statens naturoppsyn ved en eventuell kontroll.

Dette vedtaket er fattet med hjemmel i verneforskriften for Åkersvika naturreservat § 7 bokstav a. Vi gjør oppmerksom på at denne dispensasjonen kun gjelder i forhold til verneforskriften for Åkersvika naturreservat. Dere må selv innhente tillatelse etter annet lovverk i tillegg til eventuell grunneiertyllatelse.

Klageadgang

Dette vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for å klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Statsforvalteren i Innlandet.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Erica Neby
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statens Naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Hamar kommune	Postboks 4063	2306	HAMAR
HAMAR ROKLUB 1881	Postboks 196	2302	HAMAR

